

ДЗВОНИ ЛЕМКОКІВЩИНИ

№ 2 (101)
березень-квітень
2016 р.

Газета заснована
29 квітня 1994 року

ЧАСОПИС ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА «ЛЕМКІВЩИНА»

КОПИЛАСЯ ЛЕМКІВСЬКА ПИСАНКА УКРАЇНОЮ

ХРОНІКА НОВИН

Львів

Тернопіль

Івано-Франківськ

Музейний комплекс
Монастирське село,
м. Монастириська

Луцьк

Київ

«Життя продовжене в світлинах»
До річниці від дня смерті громадського діяча, фотографа Григорія Паньківа 15 березня у Тернопільському обласному художньому музеї відкрито меморіальну фотовиставку «Життя продовжене в світлинах». Уродженець Лемківщини (нар. 29.11.1941 р. в с. Ославиця, п-т Сянік), у 1946 р. переселений на Тернопільщину, жив у Підволочиську. Працював викладачем, заступником директора професійно-технічного училища, завідувачем Підволочиського районного відділу освіти. Обирався депутатом районної ради. З 1994 р. очолював районне товариство «Лемківщина» і районне Братство Св. апостола Андрія Первозванного. Щороку Г. Паньків відвідував фестивалі, концерти, з'їзди у Тернополі, Підволочиську, Монастириську, Києві, Львові, їздив на «Лемківські Ватри» у Ждино (Польща), залишаючи на своїх світлинах незабутні моменти діяльності своїх земляків. Крізь усе життя він проніс любов до прабатьківської землі. Останнім фоторепортажем Г. Паньківа були урочистості з нагоди святкування 200-річчя від дня народження М. Вербицького – священика УГКЦ, композитора, автора музики Державного гімну України. Його статті та світлини про цю подію були надруковані в часописі «Дзвони Лемківщини».

Помер Г. Паньків 22 березня 2015 р. Його творчий доробок, а це – чотири альбоми із сотнями фотографій у кожному, зберігають дружина Галина та донька Уляна. На виставці в Художньому музеї було представлено більше 200 світлин, у яких – літопис заходів лемківської громади області.

О. Ваврик

Великоднє писанкарство у Тернополі

Щонеділі протягом березня у Тернопільській світлиці товариства «Лемківщина» (бульвар Т. Шевченка, 21), діти та дорослі писали лемківські писанки. Організацією майстер-класів займалася Лариса Сорока – керівник Лемко-Клубу «Моя хьжа». Проста техніка воскової крапельки дозволяла кожному творити маленькі шедеври. Щоб долучитися до творчості, треба було мати добрий настрій, курячі яйця і «бавовняни ряндочки для витераня воску».

Першою 20 березня своїм вмінням у розпису Великодніх писанок ділилася Анна Кирпан – майстриня з Івано-Франківська, художниця і радіожурналістка.

27 березня чергової майстер-клас писанкарства провела Тетяна Семенець із Тернополя – лауреат Міжнародного фестивалю «Лемківська писанка», яка створила в світлиці творчу атмосферу.

3 квітня майстер-клас для голів районних організацій та осередків товариства «Лемківщина» провела Галина Грицьків із Чорткова та Зеновій Пенньонжик зі Звенигорода (Буцацький р-н). Зібралися керівники лемківських громад із Тернополя, Підгайців, Березан, Монастириська, Чорткова, Козови. У заході також брали участь директори обласних музеїв – Ігор Дуда (Тернопіль) і Михайло Тиханський (Монастириська).

О. Мудра

Іван КОМАРА,
с. Бортне, п-т Горлиці

ПАСХАЛЬНЕ ВІТАННЯ

Відзвеніли тріскучі морози
І затихла метелиця біла,
Талі води дзюркочуть між лози,
Пуховички верба розпустила.

Весна красна до нас завітала,
З нею свято – Христа Воскресіння,
Земля-Мати нарешті діждалася,
Що посіють у неї насіння.

Всі ми раді приходу весни,
Хоч турбот до зорі не здолати,
Та добрий настрій і зелень трави
Нам на перли і трон не змінити.

Я бажаю в святковий цей час
Ніжні квіти принести до хати,
Радість в серці, щоб була у Вас,
Щоб Вам смутку ніколи не знати.

Нехай цвітом буяють сади,
На полях зеленіють посіви,
Щоб здорові завжди були Ви
І на працю Господь щоб дав сили.

Щоби зорі над Вами світили,
Нехай друзі й сусіди шанують,
Щоб руки у Вас не боліли –
Ті, що смачно обіди готують.

В церквах свічки воскові палають,
Звуки дзвонів летять до небес,
А я з радістю Вам сповіщаю,
Що Син Божий сьогодні воскрес!

Звітна конференція у Львові

2 квітня в приміщенні Музею етнографії та художнього промислу у Львові відбулася звітна конференція Львівського обласного товариства «Лемківщина». Було заслухано звіт про діяльність організації за 2014-15 роки. У конференції брали участь делегати від районних організацій та осередків.

До складу президії було обрано першого заступника голови «Лемківщини» Мирослава Дмитраха, членів Правління – Андрія Тавпаха (головуючий) та Назара Радя (секретар).

Згідно порядку денного, було заслухано звіт про діяльність організації, який представив Мирослав Дмитрах, у зв'язку із відсутністю (за поважних причин) голови Степана Майковича. Звіт Контрольно-Ревізійної комісії виголосила її голова Світлана Роговська. У зв'язку із смертю члена КРК В. Ардана до складу комісії була

Продовження на с. 2.

ХРОНІКА НОВИН

Закінчення.

кооптована Галина Вихованська.

Під час обговорення виступили Ярослав Швягга, Володимир Шуркало, Михайло Шпак, Володимир Байса, Володимир Дідкович, Ярослав Козак, Олександр Куйбіда. Виступаючи висловили ряд побажань про поліпшення роботи організації. За підсумками звітної конференції прийняли Постанову. Роботу Правління визнали «задовільною». Звіт КРК затвердили. Зобов'язали районні та міські організації ВУТЛ надавати Правлінню, в трьох-місячний термін, копії реєстраційних документів. Своєчасно інформувати осередки про проведені заходи. Шукати нове місце для встановлення пам'ятника депортованим. Спільно з іншими товариствами області пришвидшити видачу віз членам товариства. Разом із Самбірською організацією провести роботу із встановлення меморіальної таблиці письменнику І. Филіпчуку. Рекомендовано створити молодіжні організації при кожному районному товаристві. Представлено і прийнято План заходів організації на 2016 рік.

Т. Радь

«Пасхальний сезон» на Волині

3 квітня (неділя) студія розвитку «Хогвартс» у Луцьку відкрила «Пасхальний сезон» і провела майстер-клас із оздоблення лемківських писанок. До творчості запросили дітей віком від 5 років. Вони вчилися розмалювати курячі яйця воском і фарбами. Лемківські писанки відрізняються своїми кольорами і технікою.

На питання, чому так рано взялися за писанкарство (адже до свята залишається майже місяць), організатор Юлія Мамчур відповіла: «Тому ми почали завчасно, щоб діти навчилися і могли потім вдома малювати, і мати запас часу, аби зробити собі маленьку колекцію писанок».

3-4 квітня в Ківерцях майстриня Ірина Бурко озайомила присутніх із технікою виконання лемківської писанки. Охочих виявилось чимало: три майстер-класи відвідало 118 учасників. Багато хотіли до Великодніх свят зробити писанку власноруч.

«Громадське. Волинь»

«Школа писанкарства» в Ужгороді

За ініціативи майстрів творчої студії «Тепло рук», в Ужгороді щонеділі – від 20 березня до 24 квітня, проводилися заняття унікальної «Школи писанкарства». Учасники проекту виготовляли писанки для Великоднього кошика, а також познайомилися з особливостями традиційного воскового розпису й символікою лемківської писанки. Цвяшок, шпилька або сірник, віск і свічка – ось все що потрібно для виконання лемківських писанок. Основний символ писанки – Сонце, адже це символ життя і світла.

Студія «Тепло рук», з метою заохочення, розіграла приз «Набір для писанкарства».

«Закарпаття. Онлайн»

Фестиваль-конкурс лемківської писанки

8-10 квітня у Львові відбувся VIII Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Лемківська писанка». Свято розпочалося 8 квітня в Українському Католицькому університеті, де була розгорнута виставка лемківських писанок і проведено майстер-клас із писанкарства.

Наступного дня урочисте відкриття фестивалю-конкурсу відбулося в Дитячій школі народних ремесел у Сихові. Звучали вітання авторів мистецького проекту. Виступали фольклорні колективи з Львівщини (ведучий Б. Пастух). Майстер-клас із писанкарства провели Марія Янко, Ольга Пенцко, Софія Сенчик, Софія Канас, Володимира Гурська. Після обідньої перерви присутні зібралися на «круглий стіл», де обговорювали тему «Творчість Богдана Ігора Антонича та її контексти».

10 квітня спільна молитва на Богослужінні проводилася у Лемківській церкві свв. Володимира і Ольги в Шевченківському гаю (вул. Чернеча Гора, 1). Тут була розгорнута виставка «Писанкові барви», вручені дипломи переможцям і учасникам фестивалю.

Фестиваль-конкурс відбувся за підтримки депутата Міської ради Андрія Карбовника.

Інф. «ДЛ»

Другий Великодній семінар-конкурс

Лемки-писанкарі вже вдруге зібралися на Великодній регіональний семінар-конкурс «Лемківська писанка-2016», що проводився 23 квітня у музейному комплексі «Лемківське село» неподалік Монастирська. Приїхали майстри з різних міст – Марія Янко (Львів), Анна Кирпан (Івано-Франківськ), Тетяна Семенець (Тернопіль), Ольга Кашевко (Яремче), Петро Данилюк (Теребовля), Зеновій Пеньонжик (Бучач), Галина Прощів (Бережани). Кожен привіз із собою команду дітей – переможців місцевих конкурсів. Зібралося більше 60 учасників.

Гості свята, а серед них голови обласних товариств Степан Майкович (Львів), Степан Криницький (Івано-Франківськ), Олександр Венгрінович (Тернопіль), взяли участь у поєдинокній придорожній парі «Лемко і Лемкиня», висотою два метри, вирізьблені зі 100-літньої липи. Діти з фольклорного ансамблю «Гречні фрайки» (керівник Віра Куріляк) подарували танці та віночки пісень, які виконувалися на лемківських Великодніх гайках.

Юні писанкарі та писанкарки пізнавали

секрети лемківської писанки. Авторитетне журі конкурсу (голова Ігор Дуда) визначили кращі твори дітей в трьох вікових категоріях: до 10 років, від 10 до 14-ти і старші 14 років. Приємно, що вдруге у своїй номінації перше місце віддали тернопільцям, 17-річній Катерині Семенець, а першу номінацію «Кращий наставник» – її мамі Тетяні Семенець. Переможців нагороджено грамотами, призами і грошовими преміями.

Виконані писанки діти залишили для Музею лемківської культури та побуту в Монастирській. Директор музею-скансену Михайло Тиханський запросив присутніх долучатися до заходів у «Лемківському селі», які відтепер проводитимуться щоквартально.

О. Мудра

Вшанування річниці депортації

16 квітня молодь Львова впорядкувала меморіальний знак депортації українців із території Польщі. З ініціативи голови СФУЛО Софії Федини, члени «Молодої Лемківщини», депутати Обласної ради і громадські активісти спільними зусиллями провели благоустрій довкола пам'ятного каменя, який закладено тут ще 2007 року.

28 квітня у Львові відбулося урочисте покладання квітів до пам'ятного знаку з нагоди 69-річниці початку акції «Вісла», за участю голови Львівської обласної адміністрації Олега Синютки, голови СФУЛО Софії Федини, голови Об'єднання депортованих українців «Закерзоння» Володимира Середи, голів обласних товариств «Лемківщина» (С. Майкович), «Холмщина» (І. Гринь), «Любачівщина» (Б. Парадовський) і громадських активістів. В. Середя розповів про трагедію депортації та історію встановлення меморіального знаку. С. Федина наголосила на необхідності збереження історичної пам'яті та виховання нових поколінь. О. Синютка підтвердив готовність сприяти у спорудженні повноцінного пам'ятника на місці меморіального каменя, навколо облаштувати затишний сквер із лавочками.

Т. Радь

Майстер-клас у Прикарпатті

15 квітня в Івано-Франківську Анна Кирпан – художниця, дослідниця історії й традицій лемківської культури, провела майстер-клас із розпису лемківської писанки. Захід відбувся в читальному залі Обласної універсальної наукової бібліотеки імені І. Франка (вул. В. Чорновола, 22). Діти ознайомилися з традицією писанкарства на Лемківщині, орнаментикою і символами писанок. Також пробували самостійно малювати Великодні листівки.

У дитячо-юнацькому клубі «Гарт» в Івано-Франківську відбувся ще один майстер-клас із писанкарства. Своїми знаннями і вміннями поділилася Ольга Цілик-Марканич. Майстриня пояснила вихованцям клубу техніку воскового розпису. Кожен із присутніх малював свою писанку, вкладаючи в неї фантазію і душу. Учасники заходу були нагороджені дипломами і солодкими призами від міського Центру дозвілля дітей та юнацтва за місцем проживання.

«Вісник СФУЛО»

Майстер-клас у Києві

У кінці квітня, в столичній бібліотеці ім. М. Реріха (пл. Єврейська, 12) майстер-клас «Як писати справжню лемківську писанку» провела Любов Романів із Київського товариства лемків ім. Б. І. Антонича. Організатором перед-великоднього заходу була Наталія Кляшторна.

Л. Сорока

Свято писанки

Уже декілька років поспіль у час Великого Посту «Молода Лемківщина» Чортківщини проводить Свято писанки. Завжди на захід збирається багато дітей та молоді – від дошкільнят до студентів, приходять учителі, бібліотекарі, інтелігенція, небайдужі городяни. Переважно ті, чиє коріння тягнеться до лемківського.

У цієї етнічної групи українців, яких доля і геополітика минулого століття закинула на наші терени, своєрідні не тільки мова та звичаї, вони мають свої, неповторні й розмаїті писанки. Глибоко символічні візерунки окривляють лемківську писанку. Для створення цієї краси не потрібно особливих пристосувань: шпильку вставляли в патишок – виходив писачок. Білі свічки, набираючи писачком розтопленого воску, малювали ним на курячому яйці. За допомогою природних барвників, яких вдома вдалося – цибулиння, овочі, відвари, фарбували писанки до Великоднього кошика.

Цю традицію, пронизану символізмом, па-м'яття та любов'ю, плекають і передають від покоління до покоління. Так і в Чорткові – завдяки цій добрій традиції багато юних (і дорослих також) городян нині вміють вправно оздобити лемківську писанку. Сприяють цьому мудрі й майстерні писанкарі – Галина Грицьків, родина Дудяків, Володимир Криницький, Наталія Ревета. Цього року саме наймолодші учасники приємно вразили майстерністю написання, навіть ті, хто вперше взяв у руки писачок. Декоративні техніки прикрашання писанки демонструвала Любов Зайло – до таких майстер-класів також радо долучаються і дорослі, і діти.

Щороку команда кращих учасників чортківського Свята писанки долучається до обласних і регіональних конкурсів. Цьогоріч від Чорткова в обласному конкурсі участь візьмуть кращі писанкарки – Зоряна Теравс, студентка медичного коледжу (I місце), Тетяна Делтух із смт. Заводське (II місце) та Аліна Соболєвська, учениця СШ № 7 (III місце).

І. Брунда

ПЛАН ЗАХОДІВ Львівської обласної організації ВУТЛ

на 2016 рік

(25-а річниця Незалежності України)

1. Проведення «Лемківського Різдва» у лемківських традиціях. *Січень*.
2. Поїздка до м. Перемишль (Польща) на Свято Водохрещі. *19 січня*.
3. Відзначення Дня Соборності (проголошення Акту Злуки УНР і ЗУНР). *22 січня*.
4. Проведення ХП Міжрегіонального фестивалю-конкурсу «Різдвяна Коляда-2016» – «Пісні незабутнього краю» у м. Городок.
5. Проведення щорічної звітної конференції Львівської обласної організації ВУТЛ. *Березень*.
6. Проведення Міжнародної виставки-конкурсу «Лемківська писанка» у Львові. *Квітень*.
7. Поїздка делегації Львівщини в с. Красна, повіт Кросно (Польща). Відвідання храму і поховань предків. *Травень*.
8. День пам'яті українського поета Богдана Ігоря Антонича (1909-1937). *Липень*.
9. Участь у Фестивалі лемківської культури в с. Кострино на Закарпатті. *Липень*.
10. Участь у Міжнародному фестивалі «Лемківська Ватра-2016» у с. Ждиня (Польща). *Липень*.
11. Участь у Міжнародному фестивалі «Од Руваль до Яна» в с. Зиндранова (Польща). *29-30 липня*.
12. Участь у Всеукраїнському фестивалі лемківської культури «Дзвони Лемківщини» у м. Монастирськ на Тернопільщині. *Серпень*.
13. Проведення Львівського обласного фестивалю лемківської культури «Гомін Лемківщини-2016» у с. Зимна Вода. *27-28 серпня*.
14. Поїздка делегації Львівщини в с. Босько (Польща) з метою відвідання поховань предків.
15. Участь у «Лемківських Ватрах» в с. Нагірне Самбірського району та м. Борислав. *Вересень*.
16. Поїздка в м. Дукля, повіт Сянік (Польща) з метою відзначення 72-ої річниці Дукельської операції (1944 р.). *Вересень*.
17. Поїздки в сс. Ославиця і Репедь, м. Криниця, гора Хрещата (Гміна Команча, повіт Сянік, Польща) з метою відвідання захоронень предків, зруйнованого шпиталю і пам'ятного місця воїнам УПА. *Жовтень*.
18. Відзначення 107-ої річниці від дня народження Б. І. Антонича та 7-річчя Меморіального музею-садиби в с. Борятин Мостиського району.
19. Участь у проведенні Лемківського Кермешу в м. Пустомити на Львівщині. *Листопад*.
20. Поїздки по пам'ятних місцях о. Михайла Вербицького, автора мелодії Державного Гімну України. *Протягом року*.
21. Поїздки по місцях захоронень воїнів ОУН-УПА. *Протягом року*.
22. Контролювати питання прийняття Закону України про визнання депортації 1944-46 і 1951 рр. та надання виселеним статусу депортованих за етнічною ознакою.
23. Активізація роботи з прийомом нових членів товариств і створення нових осередків.
24. Підтримка інформаційної та видавничої діяльності про історію і культуру Лемківщини, збір спогадів про життя і депортацію лемків.

25. Участь у заходах Об'єднання товариств депортованих українців «Закерзоння».
26. Координація роботи та спільні заходи з Львівською обласною молодіжною організацією «Молода Лемківщина».
27. Сприяння та підтримка Міжнародного історико-краєзнавчого форуму-експедиції «Вирій» з метою збереження історичної пам'яті на теренах етнічних українських земель.
28. Відзначення дат видатних діячів Лемківщини та визначних історичних подій на Львівщині.
29. Участь у Міжнародних зустрічах, міських і районних фестивалях, мистецьких виставках-конкурсах.
30. Консультації з питань підготовки документів для візового забезпечення членів лемківської громади Львівщини.

Голова Львівської обласної організації ВУТЛ
С. МАЙКОВИЧ

ПЛАН РОБОТИ Тернопільської обласної організації ВУТЛ на 2016 рік

1. Проведення «Лемківського Йордану» в Тернополі. *19 січня*.
2. Проведення «Лемківського Пушчя» у Чорткові. *Лютий*.
3. Пленер лемківських різьбярів на Ватряному полі в Монастирському. *Квітень*.
4. Регіональна Виставка-конкурс лемківської писанки в Монастирську. *23 квітня*.
5. Посвячення Лемківської церкви Вознесіння Господнього в Тернополі. *9 червня*.
6. Регіональний фестиваль лемківської культури в с. Ягільниця на Чортківщині. *Травень*.
7. Участь у Міжнародному фестивалі «Лемківська Ватра» у с. Ждиня, Польща. *Липень*.
8. Організація поїздки по історичних місцях України та Лемківщини. *Протягом року*.
9. Всеукраїнський фестиваль лемківської культури у Монастирську. *6-7 серпня*.
10. Покладання квітів до пам'ятників українцям – жертвам депортації 1944-46, 1951 рр. *9 вересня*.
11. Виставки лемківських майстрів народного мистецтва у Тернополі, Чорткові, Монастирську.
12. Проведення Лемко-Клубу в світлиці Товариства. *Протягом року*.
13. Діяльність молодіжного об'єднання «Молода Лемківщина». *Згідно окремого плану*.
14. Надання допомоги країянам – членам організації «Лемківщина» у виготовленні закордонних віз. *Протягом року*.
15. Проведення Лемківських вечорниць-обжинків у Монастирську.
16. Проведення Свята св. Миколая у лемківських традиціях. *18-19 грудня*.
17. Створення нових лемківських осередків у Збарзькому, Зборівському, Козівському, Монастирському, Підгаєцькому районах.
18. Міжнародна наукова конференція, приурочена до 72-ої річниці депортації українців із території Польщі в 1944-46 рр. *Вересень-жовтень*.

Голова Тернопільської обласної організації ВУТЛ
О. ВЕНГРИНОВИЧ

«ЮРІЙ» З УГРИНА

«На стінах твоїх, Іерусалиме, Я поставив сторожу, яка не замовкати ні вдень, ні вночі, нагадуючи про Господа» (Іс. 62, 6).

Таку почесну місію в с. Угрин (п-т Новий Санч, в-во Краківське) на Лемківщині мав дзвін, названий «Юрій». Дзвін був відлитий в 1907 році. Цю дату викарбовано на самому дзвіні. Він сповіщав людей про якусь небезпеку чи нещастя, пожежу чи смерть парафіян.

Церкви в селі не було. Тому парафіяни ходили до сусіднього села Лавова, недалеко (за кілометр). «Юрієм» назвав дзвін майстер – коваль Йосиф Вітковський. Був встановлений на капличці, що збереглася до сьогоднішнього дня. Нею опікуються волонтери з молодіжної організації Польщі. Під час переселення в 1945 році, Й. Вітковський дзвін зняв і забрав із собою на залізничну станцію в Новий Санч. Там чекали на вагони протягом трьох тижнів. Всіх відправили в Полтавську область. Іхали довго, майже місяць. Депортовані осіли в с.Богданівка Машівського району, де прожили протягом року.

Серед лемків поширилися чутки, що, можливо, відкриють границю на Захід і дозволять повернутися назад. Переселенці з надією чекали. Але, не дочекавшись, вирішили самі повертатися додому. Односельці зібралися на більше 20 фірах із майном, родинами і дітьми, своїми годувальницями-коровами. Виїхали на початку травня 1946 року, пройшли всю Україну і через три місяці (на Спаса, 19 серпня) дісталися в м. Підгайці на Тернопільщині. Близьче до границі і до своїх країв.

Із спогадами свого батька Сергія Швягги

поділилася Ганна Штай – голова Підгаєцького районного товариства «Лемківщина». У Підгайцях проживали двоюрідні брати Швягги. Він їх відвідав перед тим. У нього не було грошей на проїзд, тому щоб добратися до Тернополя, він прив'язав себе до труби на даху вагона. А потім пішки йшов до Підгаєць. Повернувшись із пригодами на Полтавщину, він запропонував переїхати в Галичину. В той час зі Сходу України втікали всі, бо там панував голод. Таким чином втікали всі, бо там панував голод. Таким чином дзвін опинився в с. Угриніві, неподалік райцентру. Очевидно їх приваблювала близька назва: Угрин – Угринів.

Сільська церква була закрита, тому дзвін закопали. Майже 50 років він пролежав у землі. Лише на початку Незалежності України почали збирати образи, церковні речі і згадали про дзвін. Не один день шукав Й. Вітковський місце, де його закопав. Врешті-решт віднайшов.

Зараз дзвін знаходиться на дзвіниці с. Угринів. Добротні дерев'яні ставні захищають його від прямого сонячного проміння. Від недоброчиливців його береже масивний замок із велетенським ключем.

Через багатоліття змінилося не лише місцезнаходження дзвона, але й його свята місія. Щодня неповторним, сильним передзвонком Благовіст «Юрій» скликає дітей і внуків лемків-переселенців на Службу Божу.

Людмила ХАРИК,
науковий співробітник
Музейного комплексу

«Лемківське Село» в Монастирську.

Анна КИРПАН, м. Івано-Франківськ

ПРО БЕЗРИБ'Я, «УКРАЇНСЬКУ АТЛАНТИДУ» І ЛЕМКІВСЬКИХ АТЛАНТИВ

(Не рецензія із 7 розділів)

Продовження. Поч. в №1(100).

4. Атлантида і ковчег

Отже, аматори збудували ковчег, а фахівці – «Титанік». Хочу продовжити аналогію, бо книжка Я. Теплого і справді чимось нагадує Ноїв ковчег. Він намагався умістити в ній абсолютно все. Таке враження, що автор виходив з родиною до самотужки збудованого ковчега, очікуючи обіцяного всесвітнього потопу і заповнював про всяк випадок всі закамарки, бо невідомо як буде далі.

До свого лемківського ковчега автор зумів помістити фактично ще одну книгу – репертуарний збірник сімейного дуету подружжя Теплих «Червоне та Чорне». Частина репертуару Ярослава та Валентини Теплих – це лемківські пісні, але інші не мають жодного стосунку до основної теми книги. Мабуть, всі лише б виграли, якщо б це були дві окремі книжки. Водночас, штучне з'єднання двох різних книг вилилося у солідний фоліант і високу для українського покупця ціну. Найкраще, що можна було би зробити при перевиданні – це роз'єднати ці дві частини. Не будемо тут аналізувати той репертуарний збірник, бо він не має прямого стосунку до «Української Атлантиди».

Назва книги романтична, влучна, символічна і... симптоматична: в Україні загал власне

і сприймає Лемковину як Українську Атлантиду. По-перше, це безумовно УКРАЇНСЬКА Атлантида, інші варіанти виключаються (інакше можуть казати лише наші вороги!), по-друге, це українська АТЛАНТИДА – себто земля, яка затонула, загинула, зникла, не існує. Її можна лише оплакувати.

Поняття про Лемковину як Українську Атлантиду, чесно кажучи, шкочить лемкам в Україні. Адже тоді все лемківське, на якому нема виразної печаті «українського», не сприймається, ігнорується, замовчується. Так ми самі себе окрадаємо, збіднюємо. З Атлантидою ще гірше: визнавши Лемківщину Атлантидою, до якої кризь товщу часу на саме дно можуть добиратися лише шалені водолази для наукових досліджень. Ми її похоронили, а самі можемо вже нічого не робити.

Але час розгорнути книгу...

«Лемковина, моя Лемківщино! Отчий наш, правдинний край...!» Так Ярослав Теплий назвав першу частину своєї книги, обсягом майже у 200 сторінок. Автор подає тут географічний та історичний огляд від найдавніших часів до сьогодення. Найдетальніше пише про трагічний період виселення лемків на Схід і на Захід. Інформація викладена доступно, просто: книга читається легко. Слова, які могли би бути незрозумілими для молодих читачів, одразу ж пояснюються і це дуже зручно. А для старших

комфортно, що текст надруковано досить великим кеглем.

У книзі є декілька кольорових ілюстрацій, решта – чорно-білі. Може хтось закине, що варто було б дібрати більше ілюстрацій, або ж вибрати кращі. Але, загалом, вони вдало доповнюють текст і розкривають зміст книги. Мені дуже імпонує, що автор неупереджено знайомить читача з різними теоріями, поглядами, але поруч виразно висловлює і свою власну думку. І бачимо, що Я. Теплий не просто викладає певну інформацію – все це він і сам не раз переосмислює. Відчувається, що доля Лемківщини його й справді хвилює. З особливим теплом і трепетом автор згадує про своє лемківське дитинство серед переселенців із Боська у село Ратівці Самбірського району, що на Львівщині.

«І пращурів незламний дух не вмер в нас, не загине!» – так автор назвав другу, дещо більшу за обсягом частину (близько 250 стор.). Тут Ярослав Теплий знайомить читача з духовною і матеріальною культурою Лемківщини. Є окремі розділи про мову, одяг, харчування лемків. Досить широко написано про традиційні обряди, причому йдеться і про календарні обрядовість, відзначення християнських свят та інші, зокрема родинні обряди, а найширше представлено традиційний весільний обряд.

5. Музична перерва

Розділ «Пісенні барви Лемківського краю» – це 27 лемківських народних пісень із репертуару дуету «Червоне та Чорне». У наступних двох розділах – теж пісні, які виконує дует. Автором музики тут виступає Я. Теплий.

У розділі «На весіллі українським» – це пісні суто весільної тематики, а у наступному

– «Червоне – то любов, а чорне – то журба», знайдемо різні, від побутової тематики до громадянської лірики. У цьому розділі лемки, мабуть, відразу звернуть увагу на три пісні: «До Лемковини» на вірш Петра Когути, «Моя Лемковина» та «Лемківська доля» на вірші Анатолія Ядловського. Як сказано вище, ці три розділи становлять репертуарний збірник дуету, який, звісно, теж має свою цінність. І багато читачів неодмінно скористають із нього, адже всі пісні подані з нотами.

6. Смачний десерт

Для багатьох читачів найцікавішою виявиться остання частина книги – додаток. Це серйозний доважок до основного тексту, майже 159 сторінок. Починають додаток важливі документи про виселення лемків і не тільки. Перегорнувши декілька газетних статей про дует «Червоне та Чорне», знову знаходимо багато лемківського матеріалу. Це лемківські загадки, прислів'я, приказки, народні порівняння, навіть давні забобони.

Далі – сценарій давнього лемківського весілля та декілька варіантів Вертепного дійства. Завершують книгу рецепти лемківських страв, зокрема і Різдваїх. Ну і, звичайно, список використаної літератури та джерел. Він нараховує 143 публікації і кілька корисних інтернет-сайтів.

Традиційно подібні книги завершуються подяками спонсорам. А тут після подяк останнім акордом став «Заповіт» – написаний по-лемківськи вірш Ярослав Туза. Це квітесенція книги, мамин заповіт сину і напучування всім молодим лемкам: завжди залишатися порядною людиною, не соромитися бути Лемком.

Далі буде.

ЛЕМКИ ІЗ БОРЩЕВА ОБ'ЄДНАЛИСЯ ДЛЯ СПІЛЬНОЇ ПРАЦІ

Нещодавно було представлено відновлену громадську організацію «Лемки Борщівщини», яка діяла на початку 1990-х. Із певних причин діяльність організації була припинена, і ось тепер відродилася знову. Очолити організацію відомий громадський діяч Борщівщини, колишній голова Міської ради Василь Михайлович Тимош.

Не дивлячись на важкі часи, представники так званої «української Атлантиди», – зниклої території на Лемківщині, виявили бажання жити і працювати у спільній родині. У Борщеві проживає чимало представників цього неповторного народу, яких силою переселили із рідних країв, вирвавши із корінням душу і серце. Але вони не зламалися. І куди б не заносила доля, приживалися, гуртувалися і починали нове життя. Трагедію лемківського народу неможливо забути, ще до сьогодні озивається вона щемом у серцях людей, які пережили депортацію, голод, смерть... Самі лемки стверджують, коли у них забрали землі, вони відродилися у творчості. Тому так багато серед представників цього народу художників, поетів, співаків, письменників зі світовим ім'ям. Їхні пісні – то душа народу, його суть і сіль, біль, смуток і радість одночасно. Такого колориту в пісенній творчості не знайдете у жодного народу світу!

Лемки – трудолюбивий і вільний народ зі своєю неповторною та самобутньою культурною спадщиною, яка дивує і зачаровує. Московським керманічам вдалося свого часу насильно виселити їх із багатих і обжитих земель, але не вдалося зламати свободолюбного духу. Як тільки-но зазоріла незалежність України, громади лемків у різних містах і селищах почали об'єднуватися. Так було і в Борщеві. На хвилі патріотичного піднесення було розпочато роботу зі створення громадської організації, яка виконувала дуже важливу функцію із відновлення культурної спадщини, її популяризації. Вдалося організувати поїздки членів організації до рідних місць у вже теперішній Польщі та на фестивалі «Од Русаль до Яна». У Борщеві пройшла навіть перша «Лемківська Ватра» – фестиваль, який мав стати традиційним саме у нашому місті. До його створення та організації долучився тодішній голова Василь Тимош.

І ось тепер «Лемки Борщівщини» заявили

про себе знову. До лав новоствореної організації долучилося чимало жителів міста і району – представників цього народу в другому і третьому поколіннях. Зустріч вийшла по-домашньому широко. Бо там, де зустрічаються лемки, інакше бути не може. Із благословенним словом звернулися до учасників зібрання настоятелі храмів міста отці Іван Яворський та Богдан Боднар. Священники подарували голові Василеві Тимошу ікони Борщівської Богородиці для Божої опіки і захисту. Ікони Богородиці, написані у лемківській стилістиці, вручили пану Тимошу відомий підприємець і меценат із Борщівщини Богдан Федорчук і наш земляк, колишній заступник голови райдержадміністрації Ігор Кунець, батьки і діди яких теж є вихідцями із Лемківщини.

До слова, родина Богдана і Лесі Федорчуків уже давно популяризує лемківську культуру в своєму відпочинковому комплексі «Затишок», відкривши тут справжній музей під відкритим небом. У «Лемківській г'аздівці» можна оглянути красиві вишиванки предків, реманент, предмети побуту, а заодно – замовити смачні страви лемківської кухні. Тут варто побувати, аби відчути той неповторний дух предків і унікальної спадщини, яку подружжя Федорчуків зуміло зберегти і відтворити для нас.

Із вітальним словом до присутніх звернувся директор Тернопільського обласного художнього музею і одночасно редактор часопису Всеукраїнського товариства «Дзвони Лемківщини» Ігор Дуда та голова Чортківського районного товариства «Лемківщина» Марія Бабічук.

На зібранні було обрано заступника і членів правління новоствореної організації та визначено напрямки роботи, над якими громада працюватиме у найближчий час.

«Сьогодні, коли ми переживаємо важкі часи, найперше, що нам потрібно – об'єднатися і працювати разом, підтримувати один одного, відроджувати забуту культуру і нести її в народ. Думаю, це нам під силу», – зазначив у завершальному слові голова громадської організації «Лемки Борщівщини» Василь Тимош.

Ірина МАДЗІЙ, м. Борщів.
Фото авторки статті.

НАШІ ЮВІЛЯРИ – ВИДАТНІ ЛЕМКІВСЬКІ ДІЯЧІ

Березень

140 – **Йосафат КОЦИЛОВСЬКИЙ** (*3.03.1876, с. Пакошівка, п-т Сянкі +17.11.1947, Київ) – церковний діяч УГКЦ, доктор філології та філософії. Професор і проректор Духовної семінарії в Станиславові. Єпископ Перемишльський (з 1917). Мученик УГКЦ (2001).

60 – **Іван ГУТА** (*7.03.1956, с. Васильківці, Гусятин. р-н, Тернопіль. обл.) – економіст, підприємець, громадський діяч. Голова фермерського господарства «Мрія» (з 1992), голова Ради директорів «Мрія Агрохолдинг» (з 2006). Депутат Тернопіль. обласної ради (з 2002). Почесний академік Академії аграрних наук України. Герой України (2009). Мати – зі с. Кальниця (під Балигородом), п-т Лісько.

70 – **Мирослав СОПОЛИГА** (*26.03.1946, м. Свидник, Словаччина) – етнограф, музеєзнавець, доктор історичних наук (1994). У 1947-61 жив на Рівненщині. Директор Музею українсько-руської культури в Свиднику. Член Головної ради Етнографічного товариства Словаччини, Центральної Ради СРУС (з 1986), Президії СФУЛЮ (1993-2012).

Квітень

120 – **Орест ТУРКОВСЬКИЙ** (*18.04.1896, с. Вороблик Королівський, п-т Коросно + 28.12.(02).1973, Нью-Арк, шт. Н.Дж., США) – композитор, скрипаль. Засновник і директор Музичної школи в Нью-Арку (1921).

ЙОМУ БУЛО Б – 80 !

Олексія Степановича Гойняка знали в районі як директора Буцацького ливарно-механічного заводу. Довгі роки (з 1965-го до 2002 р.), він залишався незмінним керівником цього, завжди успішного підприємства. За роки його керівництва, з плином часу і змін у країні, завод декілька разів реорганізовували. До нього вливалися ідентичні заводи інших районів і воно стало виробничим об'єднанням «Квант». Згодом, за сприянням енергійного керівника, об'єднання виросло в головне підприємство металовиробів «Астрон», яке підпорядковувалося Міністерству місцевої промисловості України.

Роки напруженої праці далися взнаки на здоров'ї. В 2002 р. О. Гойняк звільнився з посади і перейшов у приватну бізнесову структуру, де працював до кінця свого життя.

Олексій Гойняк народився теплої осені, 12 вересня 1936 р. в м. Криниця, повіт Новий Санч. Він був третьою і наймолодшою дитиною в інтелігентній лемківській родині. Працював нарівні зі старшим братом і сестрою. Змалечку був дуже амбітний і тому у-всьому хотів бути першим. Щасливе дитинство перервала війна. Німецька влада забрала батька, як заручника, до концтабору. Весь тягар господарської праці ліг на плечі бабусі, мами та дітей. Але на тому біди не скінчилися, вони тільки починалися.

Настав 1945 рік. Юний Олекса, як і тисячі інших дітей депортованих українців, пережив тяжкий моральний стрес від катастрофічної зміни в житті своєї родини. За короткий час веселий юнак став дорослим і замкнутим. А родина, переселена в Монастириська, жила надією, що пройде два-три роки і наступить повернення. Потрібно лише вижити! Однак цього не сталося. Довелося привикати до ненормальної соціалістично-колгоспної системи. Незадовго після повернення з концтабору, помер батько. Почалися голодні і холодні роки. Олексію важко було бачити слізи своїх рідних. Досягнувши 16-річного віку, він перевівся з денної у вечірню школу і влаштувався різноробочим «Заготскотом». Потім – службою в Радянській армії та роки самовдосконалення на різних трудових ділянках. У 1975 р. закінчив Тернопільський фінансово-економічний інститут, економічний факультет. Це була важлива сходишка до успіху.

Все життя О. Гойняк був достойною і всіма шанованою людиною. Підтримував свою родину і був корисним людям. Був людиною-стержем у всіх сферах діяльності, долав

труднощі і перемагав незгоди. Особливо допомагав родинам переселенців. На його заводі працювали більшість «західняків» із міста та навколишніх сіл. Працевлаштував тих, хто приходив із заслання, тобто політично-неблагонадійних. Треба було мати мужність у радянські часи. В побуті був небагатослівним, але людиною слова. Ніколи не забував, хто він і де народився.

Він – небайдужий до суспільно-громадського життя. Тому вісім разів був обраний депутатом районної ради. 2003 року, коли в Буцацькому районі організувалося товариство «Лемківщина», О. Гойняк став його співзасновником. Протягом усіх років, він надавав матеріальну підтримку для виїзду лемківських колективів на фестивалі, концерти і конкурси. Допомогавав у пошитті народних костюмів. Був активним читачем газети «Дзвони Лемківщини» та інших лемківських видань. Вже будучи хворим, допомагав нам у виготовленні меморіальної таблиці, приуроченої до 70-річчя депортації українців з етнічних земель.

Олексій Гойняк помер 22 лютого 2016 р., не доживши до свого 80-річного ювілею. Його кончина – велика втрата для родини і для нашої лемківської громади. Такі люди, як О. Гойняк, є особливими і харизматичними, завжди потрібні суспільству. Ніколи не забував своєї втраченої Батьківщини, де народився і де минуло його щасливе дитинство.

Нехай земля йому буде пухом! Пам'ятаємо, шкодуємо, шануємо.

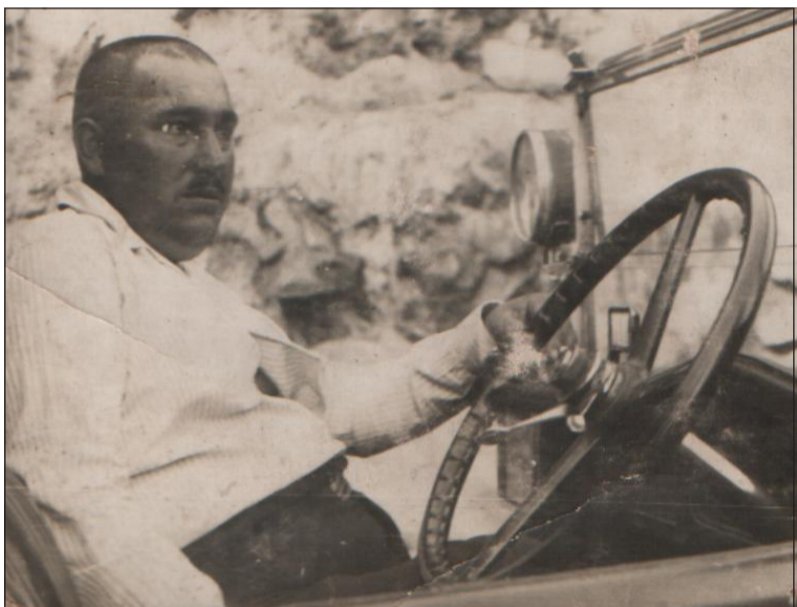
Ніна ОЛЕНЯК,
голова Буцацького районного товариства «Лемківщина».

ПЕРЕЗЕРАМЕ СТАРИ ЗНИМКИ

Лемки не были бідни!

Перший автобус в Криниці. Сер. 1930-х рр.
Стоять Юлія Гойняк (з Громосяків) з дітьми.

Адам Гойняк – криницький дохтор,
во власним самоході.
Криниця, 1936 р.

Миколай Фучыло, с. Воля Нижня, п-т Сянік.

ДО ЧАСУ ТЕЛЯ СКАЧЕ

Новеля

Зеньо, на назвіско Пиндик, був парібком мож повісти не глупий, але і не барз мудрий. То было штоси помедже першым а другым. Но гвар піде не о тым.

Назвіско «Пиндик» отримав zato, же ся барз выпендрував. Він сой мысьлів, же в его жылах тече небеска, «паньска» крив, того водив-ся зо своїм гонором, як тот гиндик ци дзяд з писаном торбом.

Пиндик (так будеме го величати), тринькував хыжы, чым зарабляв на своє парібске прожытя. Зауважыме, як тринькував хыжу, а г'зда на обід давав так званы «сто грам», то він іх не ужывав, а ішов до склепу і брав для ужытя коняк. Тым самым Пиндик вказував на велич своей фацеты-особы. Тот его гонор, а може і брак пінязы на коняк, припровадив го до велькой халепы.

Кед Пиндик був «під мухом», то завше глядав трафунок на свою задницю. Йому не знатя одкаль, стрілило до головы: а чом не поправити свої фінанцови статкы і «пасти-ся» на асфальті так, як то роблят штоден поліціянте-дозераче і дерти з власників самоходів пінязы? Єдным словом, прейти на дармовий хліб.

Свій помысел Пиндик не одкладав в довгу паку, а одраз приступив до барз ризыкуваної авантуры. Він облюк-ся в поліцейській мундур, для векшого куражу залав кендюх коняком, і рушыв на «пасовиско» стримувати авта і тягачы. Далеко не пішов: зачав нову справу в своїм селі. Его зарібок скінчыв-ся тым, же керовцьї транспортыв накопали го в дупу, бо в

селі знали Пиндика як облуплене яйце.

Такой «зарібок» припровадив Пиндика до розуму. Він ся пребрав на други села, де го ніхто не знав. Тепер новоспечений дозерач почував-ся як рыба г воді. Він зо запалом стримував авта тягарови і легкови, превідував посьвідччя на право ізды, а за нарушаня перпису дорогового руху брав лавірку-хабар. Но, як повідают, же до часу теля скаче! Доскакав-ся і Зеньо-Пиндик. През свою захланніст тым зарібком в ролі поліціянта-дозерача, стратив пильніст. Зачав стримувати вшыткых, хто лем му трафляв-ся на дорозы.

Єдного разу він мав необачніст стримати самохід, в якім іхали по-цивільному убрани правдиви поліціянты. На вымогу Пиндика, они безотказно показали свої посьвідкы, од яких він стратив гвар, а очы му полізли на чело. Поліціянты тіж зажадали од Пиндика легітимацію, но він з ляку не знав, што показати і што має робити. Зато поліціянты знали, што робити.

Для выясніня особы, «дозерача» вывезли за село. Там му познаходили ребра, плюца, печинкы і навет ... дупу. Затым привезли Пиндика до рейоной цопы, де го остригли і заперли до криміналу на пятнадцат діб.

Тепер Зеньо-Пиндик мав дост часу, жебы зробити высльід той халепы, до какой влетів. Він пойняв, же поліціянтскій віхт не ест туній. Його тра одробити. А одберати в поліціянтів не вартат, бо они ся не поділят.

Як Пиндик лишыв поліціянтскій выділ, лишыв на ним і свій гонор.

ДИТИ СТРАЧЕЖИХ БЕСКЫДІВ

Одышов во вічність мій дідо Іван ... А я дотля памятам его голос, оповіди, пісьню!.. Пісьню, котру сьпівали няню і мама, вшытка іх родина там, на рідній землі, в Ганчові, што коло Горлиц в Польшчы. Дідо сьпівав часто за столом, во сьвато, даколи за роботом. Мы слухали – і наши серця краяла стара, як Бескыды, сьпіванка:

Ой верше, мій верше / Мій зелений верше,
Юж мі так не буде, / Як мі было перше ...

...3 очы часом текли слезы, а руку трепали ся. Левні, споминав тоту хвилю, коли іх было позбавлено правітцьівской землі і розшмарено по цілій Україні. То было примусове выселіня.

Быв зимний гмлістий розсьвіт пізньої осени 1945 року, як родина зишла з вагона-товарняка на невеличкій стаціі коло Копичынец, (містечко) коло Чорткова на Тернопільшчыні (Україна). Стояли, роззерали ся... Коло нас сьїрила купка річыв-узликів, сяких-такых пожытків (бо што то мож было взяти в незнану далеку дорозу?!). Зблідла, змордувана, низкого росту баба (моя прабабця Мелянія Яцевич з роду Дурняк) пригорчала до ся троє малих діти. Найменшым був мій дідо Іван, йому тилько еден рочок. Везли го в маціцькій деревляній кадобцьї, жебы ся не пошкодив в дорозы. А він си дупкав там.

Нихто мою родину ту не стрічав, як і вшыткых інчых. Кади іти? А головні – неє даху над головою. А было ж вшытко в нашій родині: і новозбудувана деревляна хыжа, і стайня, і корова, і кін, рільничий реманент (і боіско), поле, сьпанец для зерна, хліб, молоко. Молодий человек, отец діти, а мій прадідо Теодозій Яцевич, пішов глядати мешканя. Жену з дітми приняли в комірне на пару днів.

През даякий час нашли і поселили (зме) ся в старенкій зохабленій хыжцьї неоподаль Монастыриска (рейоной центр), в селі Коросьятин (тепер Криниця).

І почало ся нове тяжке жытя: направляли хыжу, працювали тяжко в колхозы, тримали газдивку, обрабляли огорід, выховували і вчыли діти. Жыли вельком надійом вернути ся до рідних Бескыдів, до рідной Ганчовы. Єднак, так ся не стало...

Мій дідо Іван Яцевич здобыв вышчу педагогічну освіту. Старав ся о родичив. Змінили зме місце мешканя – преіхали до Станиславова (тепер Івано-Франківск). Ту ся вродив мій тато – Віталій Яцевич.

В родині заховували ся лемківскы звичаї, традиціі, гвар. Дідуньо Іван шалено був закоханий во вшытко, што повязане з Лемківшчыном. Він годинами міг оповідати про гісторію і культуру вітцьівского краю. Видно было, же банував за вічнозеленима смереками і ялицями, за дзюркотливыми потичками. Час од часу старав ся поіхати (хоц му было тяжко) до рідной Ганчовы, жебы ся вклонити рідній землі, (тіжке) хыжы, котра захавала ся дотля, одвидіти гробы рідних а близких. «Цне мі ся за Тобом, мій Лемківскій краю!» – повтаряв він, як іхав.

Дуже старань доклав дідо до заложыня тутейшого товариства «Лемківщина», (якого) став заступцом головы. Доклав-ся для створеня ци не єдного в Україні Музею лемківской культуры а быту в місьті Монастырискы. Ту каждого року сходят ся переселенцьї зо вшыткых закутків сьвіту на традиційни фестывны культуры «Лемківска Ватра» в Україні, (котра) стала продовжыням «Ватры» в Ждыни (Польшча). Монастырискє урочышче «Дубовиця» напминает старым Лемкам і Лемкыням рідні крайобразы страчених земель на Лемківшчыні, в гнешній Польшчы. Стрічают ся і зьвідуют ся еден другого: «Як ся маш? І жычат еден другому: «Буд здоров!»

Я – правнучка тых Лемків, котры не забыли рідних Бескыдів, рідной бесьїды, навчаме ся іх гісторію, памятам, же іх предкы – білы горваты, складали кописи єдну народніст з Русинами Наддніпровя, вірно служыли в княжій дружынї, звытяжно змагали ся за непідлегліст Кьївской Руси. Тепер юж зо своїма родичами поперема лемківскы традиціі а звичаї. Даколи, споминаючи своїх родичив, тіж зо слезами на очах тихіцько мовиме:

«Цне мі ся Тобом мій рідний краю...»

Христина ЯЦЕВИЧ –

учениця 11-ой клясы Майлс Макдонелл
Колледжу во Вінніпегу, Канада.

ЧОМ НА ВЕЛИКДЕН СЬВАТЯТ ХРІН?

Лемківско-Надсянска лєгєнда

Кед юдейски воякы зберали-ся розопняти Ісуса Христа, то принесли зо собом штыри цьвакы. Нараз надлетів Циган і хтів тоты цьвакы вкрасти. Но на него нашмаритили-ся воякы, і Циган хапнув лем єдного цьвака і втюк.

Єден з вояків шмарив-ся за Циганом наздогін, жебы одоброти того цьвака, но Циган вштуриг го до землі, і вояк цьвака не нашов.

Воякы мусьїли прибити ногы Ісусовы на кресьті єдным цьваком. А на місци, де був встромлений цьвак, выріс хрін. Того хрін осььвачуют на Великден. І тилько на яри, в часі Великодних Сьват, він ест найсмачніший і пожыточніший.

Марія ГОРБАЛЬ, м.Львів.
(Тлумачыв по-лемківски І. Дуда)

Марія СТАХІВ-КРУПА

ПАСЛА ГАНУСЯ

Пасла Гануся коровы дві
і там за горы погнала іх.

Коровы гнала, жалі сьпівала,
Свої смуткы она споминала.

Дармо весело сьпівати хоче:
плинут ій слезонькы з очей.

Сиротом была, людям служыла,
краси коровы обидві пасла.

Домів вертала, цьвіти нарвала
і Діві Марії подарувала.

Цьвіточкы слезми зрошени,
до ніг положила, скроплени.

14.10.2003 р.

(Передрук: Часопис «Наша Громада»- «Our Community», – Вінніпег. № 46, весна-літо 2012. – С. 60-61; Лемківску бесьїду авторкы кус поправив Ігор Дуда з Ганчовы).

Анатолій ЯДЛОВСКИЙ,

м. Івано-Франківск

ПЕТРО НА ЯРМАКУ

Петро цылий білий ден
ходив по ярмаку.

Нич не купив, лем палюнкы
выпив добру фляшку.

Тото барз го розобрало,
бо і соньце припікало.

А до хыж ся бояв зайти,
бо там бабске пекло.

Пред порогом ся зашпортов –
не хце дале-й іти.

Аж ту сусьїд ся зьвідус:
– Чого не заходиш?

– Може то не моя хыжа,
штоси не подібна.

І чогоси заходити
не мам я охоты.

– Твоя, твоя, – гварит сусьїд, –
я ти гарантую.

В тій хыжї двадцет років
юж днюєш і ночуєш.

– Може і моя. Но колиси
зашов в єдни дьвери,

то мі пыска барз набили,
ішчы і копняка дали...

Лемку! Маш бесьїдувати, гварити, мовити, повідати, радити, речы, гадати. Втовды лем будеш собом і шанувати Тя будут Люде.

«Дзвони Лемківщини» -

часопис Всеукраїнського Товариства «Лемківщина»

Наша адреса:

46001, м.Тернопіль, бульв. Т.Шевченка, 21, тел. 52-29-93. www.Lemky.org.ua

Реєстраційне свідоцтво ТР 145

Тираж 1000 прим.

Обсяг 1 друк. арк. Друк офсетний.

Підприємець Старух С. Є., м.Тернопіль, вул. Лукіяновича, 8. Тел. 42-52-13. E-mail: manager@vdruk.com

Редактор Ігор ДУДА

Редакційна колегія:

Василь МУЛЕСА (Закарпаття), Олександр ВЕНГРИНОВИЧ (Тернопіль),
Степан КРИНИЦЬКИЙ (Івано-Франківськ), Степан МАЙКОВИЧ (Львів).

Комп'ютерний набір і верстка - Тарас ВАШКІВ.

Висловлені авторами думкы можуть не співпадати з позицією редакційної колегії.

Відповідальність за достовірність фактів несе автор публікації.

Редакція зальшає за собою право редагувати та скорочувати тексти.

Рукописи не рецензуються і не повертаються.